

2020-11-18

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och
punktskatter
Johan Magnander

Via epost till:
fi.remissvar@regeringskansliet.se

SOU 2020:31 En ny mervärdesskattelag

Sammanfattning

Svenska Bankföreningen (Bankföreningen) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på förslaget En ny mervärdesskattelag.

Bankföreningen är i grunden positiv till förslag som bidrar till en tydligare struktur och överskådlighet av mervärdesskattelagen. Bankföreningen anser dock att lagförslaget, i de för Bankföreningens medlemmar två mest väsentliga frågorna: 1) det finansiella undantaget och 2) metoden för att beräkna ingående skatt vid så kallad blandad verksamhet, inte uppfyller det direktiv som givits av regeringen, nämligen att den föreslagna lagstiftningen i högre grad ska stå i överensstämmelse med rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet). Detta trots en utredningstid på fyra år samt att representanter från Bankföreningen träffat utredningen och påtalat väsentliga brister i nuvarande lagstiftning. En sammanfattning av Bankföreningens synpunkter på för medlemsbankerna relevanta delar av lagförslaget följer nedan:

- Bankföreningen är mycket kritisk till att utredningen inte har föreslagit en utformning av undantaget för finansiella tjänster som är i linje med mervärdesskattedirektivet. Utredningen har därmed inte fullgjort sitt uppdrag i denna del. En sådan översyn ingick i uppdraget från regeringen. Undantaget från mervärdesskatt för finansiella tjänster är svårbedömt och tolkning sker utifrån praxis från EU-domstolen. Bankföreningen föreslår därför att mervärdesskattelagens bestämmelse om undantag för finansiella tjänster utformas i enlighet med mervärdesskattedirektivets bestämmelser i artikel 135.1 b-g. Genom att ändra nuvarande lagrum avseende undantaget från mervärdesskatt för finansiella

tjänster till att i högre grad överensstämma med jämförbar artikel i mervärdesskattedirektivet skulle komplicerade tolkningar av det svenska undantaget som sådant undvikas. Svåra bedömningar utifrån exempelvis de EU-rättsliga principerna om direkt effekt och direktivkonform tolkning skulle också kunna undvikas. Det skulle dessutom leda till en välbehövlig harmonisering av de olika medlemsstaternas lagtext. Med harmonisering följer också förutsägbarhet och konkurrensneutralitet vilka båda är grundläggande EU-rättsliga principer. Det skulle även vara i linje med EU-kommissionens pågående initiativ om harmonisering av undantaget för finansiella tjänster.

- Bankföreningen är kritiskt inställd till utformningen av 13 kap. 29 § NML om beräkning av ingående skatt vid så kallad "blandad verksamhet". Enligt utredningens förslag är huvudreglerna om avdragsrätt i kapitel 13 utformade med mervärdesskattedirektivets motsvarighet som förebild. I ovan nämnda paragraf behålls dock det nuvarande svenska begreppet "skälig grund" för att avgöra hur ingående skatt ska beräknas när den ingående skatten enbart delvis är avdragsgill. Begreppet "skälig grund" skapar stor osäkerhet vid beräkning av korrekt avdragsrätt, särskilt inom den finansiella sektorn. I kombination med att begreppet "skälig grund" föreslås vara kvar, har utredningen dessutom gjort ett tillägg till hur hantering av "icke ekonomisk verksamhet" (transaktioner utanför mervärdesskattens tillämpningsområde) ska hanteras vid beräkning av avdragsrätt för ingående skatt. Tillägget anses vara ett led i att lagen i högre grad ska stå i överenskommelse med direktivtexten, men kommer enligt Bankföreningen innebära negativa konsekvenser i form av nya och gamla tolkningssvårigheter. Genom att andra väsentliga delar i direktivtexten lämnas därhän (exempelvis bitransaktioner som är en väsentlig del inom den finansiella sektorn) ges en ofullständig bild av vad som ska anses ingå i det bråk (täljaren/nämnamnaren) som ska leda till beräkningen av ingående skatt. Denna ofullständiga kombination av tidigare svårtolkat begrepp samt bitvisa tillägg från mervärdesskattedirektivet kan ge intryck av att den svenska lagstiftningen endast accepterar delar av de krav som ställs vid beräkningen av avdrag för ingående mervärdesskatt enligt mervärdesskattedirektivet. Bankföreningen är av åsikten att den nuvarande lydelsen bör behållas, alternativt att paragrafen revideras i sin helhet för att i högre grad överensstämma med mervärdesskattedirektivet.
- Bankföreningen välkomnar att villkoret om skatteplikt/återbetalningsrätt i det land där omsättningen görs (första punkten i 10 kap. 11 § tredje stycket ML) slopas. Nuvarande bestämmelse saknar motsvarighet i mervärdesskattedirektivet och oaktat svensk rättspraxis föreligger oklarheter i hur bestämmelsen ska tolkas. Såvitt Bankföreningen känner till saknas liknande lagstiftning i övriga medlemsstater varför svenska aktörer missgynnas jämfört med dess europeiska konkurrenter i länder där regler om reciprocitet saknas. Med den nya utform-

ningen av bestämmelsen kommer det vara tydligt att det i NML inte finns något villkor om "dubbel skatteplikt".

- Bankföreningen är av åsikten att det är nödvändigt att 13 kap. 11 § NML förtydligas. Det är oklart vilka bank-och finansieringstjänster som omfattas av rätt till avdrag avseende transaktioner som tillhandahålls till köpare i tredje land¹. Bankföreningens förslag är att 13 kap. 11 § NML förtydligas genom att antingen uttryckligen ange att samtliga tjänster enligt 10 kap. 36 § NML omfattas alternativt att en hänvisning görs till 10 kap. 36 § NML, men med ett undantag för 10 kap. 36 § tredje stycket *punkten 2* NML. Förtydligandet är nödvändigt då en felaktig tolkning av nuvarande gällande rätt skulle medföra betydande konkurrensnackdel på den internationella marknaden för hela den svenska finans- och bankbranschen.
- Bankföreningen ställer sig frågande till om den föreslagna utformningen av 4 kap. 7 § NML, där enbart *beskattningsbara personer* kan vara medlem i en mervärdesskattegrupp, står i överensstämmelse med mervärdesskattedirektivets utformning.
- Bankföreningen är kritisk till att det finns brister i NML:s systematik och terminologi vad gäller begreppet "verksamhet" såväl vad gäller 13 kap. 29 § NML som ett antal övriga bestämmelser i NML. Om bristerna inte åtgärdas finns en risk för att det blir mycket svårt att tolka vad som avses med begreppet.
- Bankföreningen ser en risk för att punkten 8 i övergångsbestämmelsen kommer bli svår att tillämpa och leda till att det kommer göras en för vid tolkning av ML, det vill säga att slutsatsen kommer att dras att NML har tillämpats i fler fall än vad som faktiskt har skett. För det fall det är oavsedda glapp mellan ny och gammal lagstiftning som utredningen avsett att reglera, är det mer ändamålsenligt att i övergångsbestämmelsen särskilt ange vilka bestämmelser i ML som kan tänkas "leva" under en längre tid och som därmed behöver regleras specifikt (till exempel investeringsvaror).

Synpunkter på lagförslaget

Undantaget inom området för finansiella tjänster 10 kap. 36 § NML (nuvarande 3 kap. 9 § ML)

¹ Detaljerade skillnader mellan nuvarande lagstiftning och förslag på ny lagstiftning beskrivs nedan under avsnitt "Avdrag för ingående skatt vid tillhandahållande av tjänster till köpare i tredje land 13 kap 11 § NML".

I direktiven till utredningen angavs särskilt att undantaget för bank- och finansieringstjänster och för värdepappershandel utgör en avvikelse i förhållande till mervärdesskattedirektivet. Vidare konstaterades att motsvarande bestämmelser i mervärdesskattedirektivet är betydligt mer utförliga och ger en bättre vägledning när det gäller att avgöra om en viss tjänst är mervärdesskattepliktig. Trots dessa tydliga instruktioner har utredningen emellertid enbart föreslagit att ordet "omsättning" byts ut mot "tillhandahållanden" som ett led i den systematiska anpassningen till mervärdesskattedirektivet.

Bankföreningen har under utredningens arbete särskilt uppmärksammat utredningen på det angelägna behovet av att justera den svenska bestämmelsen, se Bankföreningens skrivelse den 25 oktober 2018 samt möte med utredaren samma dag (bifogas).

Bankföreningen är därför mycket kritisk till att utredningen inte har föreslagit en utformning av undantaget som är i linje med mervärdesskattedirektivet och utredningen kan därmed inte anses ha fullgjort sitt uppdrag i denna del. Den föreslagna bestämmelsen kommer att ge mycket liten ledning för den som ska bedöma om en finansiell tjänst omfattas av undantaget eller inte; den avvikande svenska bestämmelsen kommer att tolkas mot bakgrund av mervärdesskattedirektivets bestämmelser och den rättspraxis som finns från EU-domstolen. När utformningen av den svenska lagen och mervärdesskattedirektivet väsentligen skiljer sig åt blir all tolkning betydligt svårare att göra.

Vidare bedömer Bankföreningen att den nu föreslagna bestämmelsen, med i princip oförändrad utformning i en ny mervärdesskattelag, kommer att leda till ännu större svårigheter att tolka innebörden av densamma. Anledningen är att undantaget för finansiella tjänster inte justerats, medan övriga delar av lagen anpassats till mervärdesskattedirektivet. Det uppstår därmed en systematisk missanpassning mellan undantaget och övriga delar av lagen. Det blir redan på denna allmänna grund ännu svårare att göra bedömningen av undantagets omfattning. Som ett exempel på en sådan asymmetri mellan svensk mervärdesskattelag och mervärdesskattedirektivet kan nämnas undantaget för förvaltning av särskilda investeringsfonder. I ML (och som föreslås vara kvar i NML) anges uttryckligen att de fondsubjekt som omfattas av undantaget är begränsade till svenska värdepappersfonder och svenska specialfonder. En sådan begränsning av nationella fondsubjekt har dock vid ett flertal tillfällen i nationell och EU-rättslig praxis visat sig oförenlig med gällande EU-rätt. Utöver nämnda exempel på asymmetri vill Bankföreningen dessutom påtala att tolkningen av fondundantaget (och vilka fondsubjekt som ska omfattas) enligt svensk praxis skapar konkurrensnedvridning på fondmarknaden vilket i förlängningen får en mycket negativ effekt på alla svenska investerare och småsparare samt skapar en konkurrensnedvridning för svenska aktörer som verkar på den europeiska fondmarknaden.

Bankföreningen föreslår därför att mervärdesskattelagens bestämmelse om undantag för finansiella tjänster utformas i enlighet med mervärdesskattedirektivets bestämmelser i artikel 135.1 b-g.

En uppdatering av undantaget är även av stort vikt för att svenska banker ska kunna konkurrera på samma/liknande villkor som finansiella aktörer inom resten av EU. Bankföreningen ser med nuvarande utformning av NML en stor risk för att de svenska bankföretagen kommer att hamna i en sämre sits än sina konkurrenter i länder inom EU där mervärdesskattedirektivet har införlivats i den nationella lagstiftningen. Konkurrensnackdelen tar sig uttryck i en högre kostnadsmassa för ett svenskt bankföretag som får sina inköp belagda med ingående mervärdesskatt för tjänster som i ett annat land hade bedömts som skattefria. Som ett exempel kan nämnas inköp av fondförvaltningstjänster som i vissa fall kan bli föremål för mervärdesskatt i Sverige då mervärdesskattedirektivets regler inte till fullo införlivats i svensk rätt. Jämförs detta med situationen då ett företag i ett annat EU-land köper in samma tjänst, men med skillnaden att det företaget är etablerat i ett land där andra regler föreligger, framstår det tydligt hur denna skillnad skapar en konkurrensnackdel för det svenska företaget.

Slutligen har EU-kommissionen den 15 juli 2020 i "An Action Plan for Fair and Simple Taxation Supporting Recovery" uttalat att kommissionen kommer att lämna ett förslag till ett uppdaterat undantag för finansiella tjänster i mervärdesskattedirektivet. Det är därför angeläget att den svenska lagstiftningen är uppdaterad med åtminstone det som stadgas i nuvarande bestämmelse i mervärdesskattedirektivet så att kommissionens kommande förslag kan införas på ett effektivt och konkurrensneutralt sätt.

Avdragsrätt – Skälig grund

Enligt utredningens förslag är reglerna kring avdragsrätt i 13 kap. NML utformade för att i större uträkning motsvara reglerna för avdrag av ingående skatt i mervärdesskattedirektivet. I 13 kap. 29 § NML behandlas hur en uppdelning av ingående skatt ska göras då den beskattningsbara personen bedriver verksamhet som delvis saknar avdragsrätt. I paragrafen behålls det nuvarande begreppet "skälig grund" som underlag för hur uppdelningen ska ske. Därtill tillkommer ett nytt stycke gällande hantering av transaktioner som är utanför lagens tillämpningsområde, så kallade "out of scope"-transaktioner.

I mervärdesskattedirektivet samt i praxis från EU-domstolen framgår att det inom vissa ramar finns möjligheter för medlemsstaterna att, utöver huvudregeln om omsättning i artikel 174, införa särskilda nationella ordningar för beräkning av ingående

skatt hänförlig till transaktioner som delvis medför rätt till avdrag². Det finns även i vissa fall möjligheter för medlemsstaterna att behålla tidigare metoder som gällde innan medlemsstaten blev medlem i EU.³

Begreppet "skälig grund" härrör från införandet av gamla ML år 1968, GML⁴. Svensk praxis och praktisk tillämpning av begreppet "skälig grund" är och har sedan begreppets införande varit svårtolkat, vilket medför stor rättsosäkerhet för den skattskyldige.⁵ Det har också visat sig vara svårt för den skattskyldige att få rättslig vägledning om innebörden av begreppet då Högsta förvaltningsdomstolen avvisat ett överklagat förhandsbesked som behandlade frågan om skälig grund⁶. HFD konstaterade mycket kortfattat att det inte var möjligt att i ett förhandsbeskedsärende bestämma på vilket sätt fördelning av ingående mervärdesskatt skulle göras.

Begreppet "skälig grund" saknar även motsvarighet i mervärdesskattedirektivet och det saknas unionsrättslig praxis kring begreppet som sådant. Då begreppet "skälig grund" aldrig inneburit någon fast princip eller beräkningsmetod i svensk lag för hur ingående skatt vid blandad verksamhet ska beräknas, utan snarare utgjort ett begrepp som tolkats över tid, är det enligt Bankföreningen dessutom tveksamt om avsaknaden av en eller flera beräkningsmetoder i lagtext är förenlig med artiklarna 173–176 i mervärdesskattedirektivet. Det måste åtminstone vara tydligt från lagstiftarens sida på vilken grund som den alternativa metoden har införts och vilka bedömningar som då är relevanta (användningen artikel 173 p. 2c, bestämma en andel för varje gren av sin verksamhet artikel 173 p 2 a etcetera). Någon sådan tydlighet finns inte beträffande "skälig grund". Om begreppet "skälig grund" behålls anser Bankföreningen att en särskild utredning måste företas för att utreda förenligheten med mervärdesskattedirektivet.

I kombination med att tidigare lydelse behålls, tillförs även ett nytt tredje stycke i 13 kap. 29 § NML gällande hur beräkningen för avdragsrätt ska påverkas av så kallad icke ekonomisk verksamhet. Bankföreningen är kritisk till att det införs en bestämmelse som reglerar icke ekonomisk verksamhet eftersom detta inte behandlas i mervärdesskattedirektivet.⁷ Bestämmelsen uppfyller därför inte uppdragets syfte att NML i hög grad ska stå i överensstämmelse med mervärdesskattedirektivet avseende terminologi och struktur. Bankföreningen är särskilt kritisk till kombinationen av tidigare lydelse (8 kap. 13 § ML) och det nya tillägget om icke ekonomisk verksamhet som inte regleras i mervärdesskattedirektivet (utan endast utifrån EU-rättslig praxis). Detta då andra, till och med tvingande regler enligt mervärdesskatte-

² Artikel 173 i Direktiv 2006/112/EG samt exempelvis C-511/10, BLC Baumarkt.

³ Artikel 176 i Direktiv 2006/112/EG.

⁴ Lag (1968:430) om mervärdesskatt (GML).

⁵ Se exempelvis Skattenytt 2017, "Begreppet skälig grund" i 8 kap. 13 § ML, O. Henkow.

⁶ HFD 2014 ref. 18 I

⁷ Jämför C-140/17 Gmina Rejewo punkt 58

direktivet, inte nämns i förslaget utan får antas omfattas av begreppet "skälig grund" då begreppet ska tolkas EU-konformt.⁸ Som ett exempel kan nämnas bitransaktioner vilka fyller en väsentlig funktion vid beräkning av avdragsrätt inom den finansiella sektorn. Effekten av tillägget om icke ekonomisk verksamhet i det tredje stycket kan enligt Bankföreningen till och med få motsatt effekt från uppdragets syfte och tolkas som att övriga (tvingande och dispositiva) regler i mervärdesskattedirektivet, inte ska beaktas vid tillämpning av svensk lag.

Vid möte med utredningen för NML påtalade representanter från Bankföreningen brister i nuvarande lagstiftning (8 kap. 13 § ML) och de negativa effekterna av nuvarande oförutsägbarhet vid beräkning av avdrag av ingående skatt. Som exempel kan nämnas de ekonomiska osäkerhetsmoment som uppstår när en beskattningsbar person inte vet hur den ingående skatten kopplad till den utåtriktade verksamheten kommer bedömas av Skatteverket, vilket får en ekonomisk påverkan på affärer med kunder, eftersom den ej avdragsgilla skatten kan utgöra en kostnadskomponent som har betydelse för resultatet. I slutändan påverkar detta prissättningen alternativt kan bli föremål för civilrättsliga överenskommelser mellan parter då det är osäkert vilken kostnaden för en produkt faktiskt blir.

Med anledning av ovan anser Bankföreningen att nuvarande förslag inte förtydligar reglerna kring avdrag för ingående skatt vid blandad verksamhet, utan att förslaget istället fortsatt kommer vara föremål för tolkning enligt EU-rättsliga principer. En kombination av att ha kvar tidigare lagstiftning och göra vissa mindre tillägg från mervärdesskattedirektivet är därtill direkt olämplig.

Utöver ovan vill Bankföreningen även tillägga att utformningen av paragrafen även har systematiska och terminologiska brister.

Huvudregeln om avdragsrättens omfattning i NML anpassas till direktivet genom att avdragsrätten kopplas till egenskapen beskattningsbar person och till beskattningsbara transaktioner. Anpassningen innebär att avdragsrätten, som i ML:s bestämmelse kopplas till en verksamhet som medför skattskyldighet, istället kopplas till en beskattningsbar persons beskattade transaktioner.⁹ Avdragsrätten begränsas och preciseras genom bestämmelserna i 13 kap. 13–28 §§ NML. Därefter reglerar 13 kap. 29 § NML de situationer där det ska ske en uppdelning av den ingående skatten. Av 13 kap. 29 § andra stycket NML följer att det ska ske en uppdelning vid bland annat förvärv som görs gemensamt för flera verksamheter av vilka det saknas avdragsrätt för någon, eller görs för en verksamhet där det delvis saknas rätt till avdrag. Enligt paragrafens ordalydelse verkar den avdragsrätt som ska bestämmas

⁸ Se exempelvis SOU 2016:76, s. 302, not 98.

⁹ Se SOU 2020:31, s. 680 (författningskommentar till 13 kap. 6 §).

genom en uppdelning efter skälig grund i dessa delar kopplas till en *verksamhet*, vilket verkar vara tvärtemot hur huvudregeln om avdragsrätt utformats.

Bankföreningen anser att paragrafen behöver revideras i sin helhet för att i högre grad överensstämmer med mervärdesskattedirektivet. Även brister ur ett systematiskt och terminologiskt perspektiv bör tas i beaktning.

Avdragsrätt för transaktioner i ekonomisk verksamhet utanför landet 13 kap. 9 § NML

Bankföreningen välkomnar att villkoret om skatteplikt/återbetalningsrätt i det land där omsättningen görs (första punkten i 10 kap. 11 § tredje stycket ML) slopas. Trots svensk praxis är det fortfarande tveksamt om nuvarande lagstiftning är förenlig med EU-rätt. Såvitt Bankföreningen känner till saknas liknande lagstiftning i övriga medlemsstater. Svensk praxis bör därför ses ur ett konkurrensperspektiv, då svenska aktörer missgynnas på den europeiska marknaden gentemot andra utländska aktörer som är etablerade i länder där regler om reciprocitet saknas. Det kommer med den nya utformningen av bestämmelsen vara tydligt att det i NML inte finns något sådant villkor om "dubbel skatteplikt".

Avdrag för ingående skatt vid tillhandahållande av tjänster till köpare i tredje land 13 kap 11 § NML

I 10 kap. 11 § andra stycket ML medges återbetalningsrätt för ingående skatt som bland annat hänför sig till omsättning av vissa bank- och finansieringstjänster till köpare i tredje land. När det gäller vilka bank- och finansieringstjänster som avses görs en hänvisning till 3 kap. 9 § ML, men med ett undantag för rätt till återbetalning av ingående skatt för sådana tjänster som nämns i 3 kap. 9 § tredje stycket *punkten 2 ML*, det vill säga "förvaltning av värdepappersfonder enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder och specialfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder".

I utredningens förslag till NML anges att den föreslagna lydelsen i 13 kap. 11 § NML kommer innebära samma beskattningskonsekvenser som 10 kap. 11 andra stycket ML gällande återbetalningsrätt av vissa bank- och finansieringstjänster.¹⁰ Bankföreningen anser dock att det inte tydligt framgår om samtliga finansiella tjänster enligt 10 kap. 36 § NML kommer omfattas av rätten till avdrag för ingående skatt eller enbart vissa tjänster, eftersom enbart en hänvisning till "Bank-och finansieringstjänster" görs i 13. kap 11 § NML och det därav framstår som svårbegripligt om hela lydelsen i 10 kap. 36 § NML omfattas eller enbart 10 kap. 36 § *första stycket* där "bank- och finansieringstjänster" anges. Detta särskilt då "värdepappershandel" i

¹⁰ SOU 2020:31, s. 450.

form av förmedling av aktier och andra andelar och fordringar och som idag omfattas av återbetalningsrätt vid omsättning till köpare i tredje land i ML anges i 10 kap. 36 § tredje stycket punkten 1 NML. Sådana tillhandahållanden till köpare i tredje land medför idag rätt till återbetalning (jfr 10 kap. 11 § andra stycket ML samt 3 kap. 9 § tredje stycket punkten 1ML).

Bankföreningen är av uppfattningen att det är nödvändigt att 13 kap. 11 § NML förtydligas genom att antingen uttryckligen ange att samtliga tjänster enligt 10 kap. 36 § NML omfattas alternativt att en hänvisning görs till 10 kap. 36 § NML, men med ett undantag för 10 kap. 36 § tredje stycket punkten 2 NML. Förtydligandet är helt nödvändigt eftersom en felaktig tolkning av nuvarande gällande rätt skulle medföra betydande konkurrensnackdel för hela den svenska finans- och bankbranschen på den internationella marknaden.

Medlemmar i en mervärdesskattegrupp - beskattningsbar person 4 kap. 7 § NML (6a kap. 1 § ML)

I artikel 11 i mervärdesskattedirektivet stadgas att varje medlemsstat får besluta att med en enda beskattningsbar person ska avses *sådana personer* som är etablerade i medlemsstaten och som, trots att de är rättsligt oberoende, är nära förbundna med varandra genom finansiella, ekonomiska och organisatoriska band.

I den föreslagna bestämmelsen 4 kap. 7 § NML om vilka som får ingå i en mervärdesskattegrupp sägs att två eller flera *beskattningsbara personer* får ingå i en sådan grupp. EU-domstolen har uttalat att det inte finns något hinder i mervärdesskattedirektivet mot att ha med icke beskattningsbara personer i en mervärdesskattegrupp, samt att för det fall en sådan begränsning finns i den nationella lagstiftningen den i så fall behöver ha införts i syfte att förhindra missbruk och fusk.¹¹

Bankföreningen ställer sig därför frågande till om den föreslagna utformningen av 4 kap. 7 § NML står i överensstämmelse med mervärdesskattedirektivets utformning samt till syftet med en sådan begränsning.

Ytterligare brister i NML ur ett systematiskt och terminologiskt perspektiv

Utredningen föreslår att NML anpassas till direktivets terminologi och systematik. För att göra den anpassningen föreslås att några begrepp i ML slopas. I vissa fall ersätts begreppet med direktivets närmaste motsvarighet och i andra fall ersätts det inte alls. Begreppet "skattskyldig" som används i flera olika betydelser i ML saknar motsvarighet i direktivet. Mot den bakgrunden föreslås att begreppet bör ersättas med direktivets närmaste motsvarigheter eller helt slopas. Uttrycket "verksamhet som

¹¹ C- 85/11 Kommissionen mot Irland samt C- 108/14 Larentia Minerva

medför skattskyldighet” ersätts med ”transaktioner som medför avdragsrätt”. Vidare slopas förklaringen om vad som avses med ”verksamhet som medför skattskyldighet”¹².

Bankföreningen har under avsnittet *Avdragsrätt – Skälig grund* påpekat brister ur ett systematiskt och terminologiskt perspektiv vad gäller den föreslagna bestämmelsen i 13 kap. 29 § andra stycket NML och begreppet ”verksamhet”. I paragrafens tredje stycke införs den nya bestämmelsen om att en uppdelning också ska ske i de fall den ingående skatten till viss del avser annat ”än den ekonomiska verksamheten”. Mot bakgrund av att bestämmelsen om vad som avses med verksamhet (nuvarande 1 kap. 7 § ML) slopas och inte ersätts av någon ny definition i sig blir det mycket svårt att tolka vad som utgörs av ”något obestämbar” där det förekommer transaktioner som medför avdragsrätt och vad som utgör ”annat än den ekonomiska verksamheten”. Denna otydlighet i 13 kap. 29 § tredje stycket NML i kombination med att det är en för medlemsstaten frivillig bestämmelse att införa, utgör ytterligare argument för att helt avstå från att införa en reglering avseende detta i NML.

För att söka förstå terminologin i 13 kap. 29 § NML vill Bankföreningen också påpeka att det i ML klargörs att vad som föreskrivs i fråga om verksamhet avser såväl hela verksamheten som en del av verksamheten (1 kap. 7 § ML). I NML finns inte motsvarande bestämmelse¹³.

I 13 kap. 30 § NML har man valt att förtydliga att denna bestämmelse (som medför en förenkling i två situationer) gäller en ekonomisk verksamhet i vilken det finns både utgående skattepliktiga och från skatteplikt undantagna transaktioner, det vill säga blandad verksamhet, genom att begreppet ”verksamhet” ändras till ”ekonomisk verksamhet”¹⁴).

Ytterligare ett exempel är bestämmelsen i 4 kap. 7 § NML enligt vilken en mer-värdesskattegrupp anses bedriva ”en enda verksamhet”. Utformningen av bestämmelsen leder till frågan om gruppen samtidigt kan anses ha flera verksamheter.

Ett annat exempel är utformningen av 5 kap. 10 § NML som motsvarar bestämmelsen i 2 kap. 2 § första stycket 2 ML¹⁵). Enligt ML:s bestämmelse ska med uttag av vara förstås att en beskattningsbar person för över en vara från en verksamhet som medför skattskyldighet till en verksamhet som inte alls eller delvis medför skattskyldighet. I 5 kap. 10 § NML regleras detta på följande sätt: ”Med uttag av varor avses även att en beskattningsbar person för över en vara från en verksam-

¹² SOU 2020:31 sid. 346

¹³ SOU 2020:31 sid 891ff, paragrafnyckel ML - NML

¹⁴ SOU 2020:31 sid 698

¹⁵ SOU 2020:31 sid 894, paragrafnyckel ML-NML

hetsgren där transaktionerna medför avdragsrätt till en verksamhetsgren där transaktionerna inte alls eller endast delvis medför avdragsrätt". I bestämmelsen väljer man att använda begreppet verksamhetsgren. Begreppet verksamhet i bland annat 13 kap. 29 § NML borde därför vara något annat än verksamhetsgren.

Slutligen är bestämmelsen om verksamhetsöverlåtelse i 2 kap. 1 b § ML ytterligare ett exempel på samma problematik. Bestämmelsen överförs till 5 kap. 36 § NML¹⁶. Bestämmelsen utformas på följande sätt: "En sådan överlåtelse av tillgångar i en rörelse, som sker i samband med att hela eller en del av rörelsen överlåts....". I 5 kap. 36 § har således ML:s begrepp "verksamhet", vilket med stöd av 1 kap. 7 § ML också omfattar del av verksamhet, ersatts av begreppet "hela eller en del av en rörelse". Begreppet verksamhet i NML synes därför avse något annat än vad begreppet verksamhet i 2 kap. 1 b § ML avser.

Bankföreningen är kritisk till att det finns brister i NML:s systematik och terminologi vad gäller begreppet "verksamhet". Om bristerna inte åtgärdas finns en risk för att det blir mycket svårt att tolka räckvidden av de nya bestämmelserna.

Övergångsbestämmelserna till NML punkten 8

I punkten 8 i föreslagna övergångsbestämmelser sägs att "Om någon bestämmelse i de upphävda lagarna har tillämpats och den motsvaras av en bestämmelse i denna lag, ska bestämmelsen i denna lag anses ha tillämpats. Med mervärdesskatt enligt denna lag och skyldighet att betala mervärdesskatt likställs i tillämpliga delar skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) och skyldighet att betala sådan skatt NML."

Bankföreningen anser att bestämmelsen kommer bli svår att tillämpa i praktiken. Det beror på svårigheten att göra en tolkning av om nuvarande ML har en motsvarande bestämmelse i NML. Mot bakgrund av att syftet med NML är att justera ML så att den står i bättre överensstämmelse med mervärdesskattedirektivet är utgångspunkten att det finns en diskrepans mellan ML och mervärdesskattedirektivet som själva förslaget avser att råda bot på. Ett konkret exempel är begreppet "omsättning" som föreslås bytas ut mot "tillhandahållande" som återfinns bland annat i bestämmelsen om finansiella tjänster i NML 10 kap. 36 § (nuvarande 3 kap. 9 § ML). För tid som gäller före ikraftträdandet av NML ska begreppet omsättning tolkas som om en finansiell tjänst har levererats. Omsättning är ett svenskt nationellt begrepp som då ska tolkas EU-konformt. Bedömningen av om begreppet har en motsvarighet i NML torde landa i att någon sådan motsvarighet inte finns eftersom det var just det som förslaget till ändring skulle åtgärda. Det blir därför svårt med en övergångsbestämmelse som tar sikte på att jämföra äldre och nya begrepp i en ny lag där just syftet med omdaning är att systematiken och begreppsbyggnaden ska göras om.

¹⁶ SOU 2020:31 paragrafnykeln ML – NML under rubriken Överlåtelse av rörelse

Tolkningen av om nuvarande ML har en motsvarande bestämmelse ska ske i ljuset av EU-rätten, det vill säga EU-konformt eller genom direkt effekt. Beroende på om det är den skattskyldige, en myndighet eller domstol som åberopar den direkta effekten/EU-konforma tolkningen kan den få olika utfall.

Bankföreningen ser därmed en risk för dels att bestämmelsen kommer vara svår att tillämpa, dels att det kommer göras en för vid tolkning av ML, det vill säga att slutsatsen kommer att dras att NML har tillämpats i fler fall än vad som faktiskt har skett.

Bankföreningen anser att för det fall det är oavsedda glapp mellan ny och gammal lagstiftning som utredningen avsett att reglera så vore det mer ändamålsenligt att i övergångsbestämmelsen särskilt ange vilka bestämmelser i ML som kan tänkas "leva" under en längre tid och som därmed behöver regleras särskilt (exempelvis investeringsvaror).

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Richard Edlepil

Bilaga: Bankföreningens skrivelse om angelägna ändringar i ML rörande undantaget för mervärdesskatt på finansiella tjänster, den 25 oktober 2018

2018-10-25

Fi 2016:06 Utredningen om en strukturell
översyn av mervärdesskatte-
lagstiftningen - Dir. 2016:58

Angelägna ändringar i ML rörande undantaget för mervärdesskatt på finansiella tjänster

Svenska Bankföreningen har inbjudits till ett möte med utredningen om översyn av mervärdesskattelagstiftningen. Bankföreningen lämnar följande preliminära synpunkter på behovet av preciseringar rörande undantaget i 3 kap. 9 § ML.

1. Utredningens uppdrag

Enligt direktiven till utredningen (Dir. 2016:58) ska utredningen föreslå en ändamålsenlig mervärdesskattelagstiftning som i högre grad är anpassad till det bakomliggande mervärdesskattedirektivet, särskilt med avseende på begrepp och struktur. En viktig utgångspunkt är dock enligt direktiven att undvika att rent språkliga och systematiska förändringar leder till omfattande materiella förändringar av de svenska reglerna. För att lagstiftningen ska vara enkel att tillämpa bör lagstiftningen enligt direktiven utformas så att gränsdragningsproblem undviks och att de administrativa kostnaderna för dem som ska tillämpa lagen begränsas. I direktiven pekas särskilt undantaget för finansiella tjänster och värdepappershandel i 3 kap. 9 § ML ut som exempel på avvikelser i förhållande till mervärdesskattedirektivet avseende enskilda undantag från skatteplikt som ger upphov till tveksamheter kring vad som är gällande rätt. Enligt direktiven är motsvarande bestämmelser i direktivet betydligt mer utförliga och ger en bättre vägledning när det gäller att avgöra om en viss tjänst är mervärdesskattepliktig eller undantagen från moms.

2. Inledning

Undantaget i 3 kap. 9 § ML är kortfattat och ändrades inte nämnvärt vid Sveriges EU-inträde. Bestämmelsen är i princip oförändrad sedan skattereformen 1990/91 (jfr. prop. 1989/90:111). Motsvarande bestämmelser i direktivet är betydligt mer utförliga och ger en något tydligare indikation på vilka tjänster som avses. EU-direktivets regler har dock blivit föremål för en riklig praxis från EU-domstolen vilket visar att reglerna är svårtolkade.

Tillämpningen av undantaget i ML sker idag utifrån mervärdesskattedirektivets mera precisa regler, kompletterad av praxis från EU-domstolen. Många avgöranden från

EU-domstolen är dock av den art att de endast kan tolkas utifrån de särskilda förutsättningar som gällde i det enskilda fallet. Att ge domarna en längre räckvidd än så kan i många fall ifrågasättas. Finansiella tjänster är ofta komplexa och tillhandahålls inte sällan som sammansatta tillhandahållanden i vilka flera olika prestationer ingår. Och varje enskilt företags verksamhet och tjänster är unika.

Nedan pekar vi ut några områden som bankerna upplever som särskilt problematiska och där tydligare vägledning i lagstiftning skulle välkomnas. Problemen rör otydlighet kring definitioner av tjänster, osäkerhet vid gränsöverskridande transaktioner, sammansatta tillhandahållanden.

Bankföreningen vill dock framhålla att bankerna i första hand önskar att arbetet inom EU med att harmonisera reglerna om undantaget för finansiella tjänster och försäkringstjänster återupptas. Dessvärre har förslagen dragits tillbaka av KOM på grund av att arbetet legat nere för länge. Behovet av en översyn och harmonisering kan dock inte överskattas. Den olikformiga behandlingen i skattehänseende mellan EU-länderna leder till att det blir svårt att verka på EU:s inre marknad. Branschen upplever flera fall av ren konkurrenssnedvridning.

I andra hand anser bankerna att översynen av undantaget för finansiella tjänster och försäkringstjänster bör ske inom ramen för ett separat projekt inom utredningen tillsammans med specialister från finans- och försäkringsbranschen. Området är så omfattande och så komplext att det kräver särskilda kunskaper för att lagstiftningen ska bli bra och relevant. I framtiden kommer sannolikt komplexiteten att öka ännu mer på grund av de initiativ som tas inom EU för att stimulera handel med finansiella tjänster över gränserna på EU:s inre marknad (betalningstjänster, kreditgivning, försäkringstjänster, m.m.). Målsättningen är att stimulera konkurrensen så att det gynnar privatkonsumenter och små- och medelstora företag. Detta bör den nya lagstiftningen ta höjd för.

3. Sammansatta tillhandahållanden – ”bundled services”

Att bedöma sammansatta tillhandahållanden hör till momssystemets största utmaningar. Det finns mycket rättspraxis där denna fråga behandlas. Bedömningen får betydelse för undantag eller skatteplikt, olika skattesatser och var en transaktion är omsatt någonstans. Finansiella företag erbjuder ofta sammansatta tillhandahållanden. Dessa består av flera delprestationer och bedömningen av tjänstens karaktär är svår och leder till mycket diskussion med skattemyndigheten. Frågan om bevisbördans placering och hur bevis värderas är också stora utmaningar i rättstillämpningen.

Bankerna önskar att EU-domstolens utmejslade principer för att bedöma sammansatta tillhandahållanden kommer till uttryck direkt i lagtexten som generella regler för alla slags transaktioner av varor och tjänster i olika branscher.

Behovet av tydligare regler när det gäller sammansatta tillhandahållanden förstärks av den pågående utvecklingen inom EU av det definitiva moms-systemet (förhandlingar pågår), se vidare nedan.

4. Tjänsternas karaktär

Bankers produkter består ofta av flera olika delprestationer. De olika delarna kan utgöra renodlade finansiella tjänster såsom tillhandahållande av en kredit, men kan också innehålla delar som är momspliktiga såsom rätt till rådgivning och administrativa tjänster kring krediten. Ett annat exempel på en sammansatt tjänst är kapitalförvaltning. Kapitalförvaltning är ett mycket vitt begrepp. En kund som köper kapitalförvaltning erbjuds oftast en rad olika tjänster vilka var för sig är separata och självständiga prestationer, t.ex. analystjänster, placeringsrådgivning, information samt själva handeln av värdepappret.

I avgörandet *C-44/11, Deutsche Bank* kom EU-domstolen fram till att det slag av diskretionär kapitalförvaltning som Deutsche Bank tillhandahöll skulle ses som en enda tjänst, och att denna i sin helhet var en momspliktig tjänst. Att EU-domstolen i sitt beslut tydligt refererar till *förvaltning av det slag som var aktuell i målet*, måste enligt vår uppfattning förstås som att utgången bara är direkt tillämplig på kapitalförvaltning där förutsättningarna överensstämmer med vad som gällde för Deutsche Bank. Vi menar att en för långtgående tolkning av ett EU-mål kan leda fel i rättstillämpningen. Vi önskar en precisering rörande vad som sak anses som förmedling utifrån framvuxen EU-praxis. Hur ser t.ex. förhållandena ut vis à vis målen *C-453/05, Volker Ludwig* och *C-44/11, Deutsche Bank*? Vidare bör mervärdesskatte-reglerna analyseras med hänsyn till de ökade krav på precisering av tjänster och ersättning från kund som krävs inom ramen för regelverket MiFID II.

5. Anpassa mervärdesskattelagen till mervärdesskattedirektivet samt EU-domstolens praxis

Vi önskar en tydligare reglering av finansiella tjänster i ML. Vi önskar också att lagstiftningen låter sig influeras av flera centrala och vägledande mål från EU-domstolen, se t.ex. *C-2/95, Sparekassernes Datacenter*, *C-235/00, CSC Financial services Ltd*, *C-453/05, Volker Ludwig*, *C-169/04, Abbey National*, *C-464/12, ATP Pension Service*, *C-130/15, National Exhibition Center Ltd*, *C-607/14, Bookit Ltd*.

Banker bedriver en mycket komplex verksamhet som präglas av hög grad av digitalisering och IT-understödda system. Företagen måste på grund av hård konkurrens vara kostnadseffektiva. Därför eftersträvas en effektiv hantering med hjälp av IT. Alla förändringar i systemen som måste göras på grund av ändrad lagstiftning blir därmed mycket kostbara för företagen. Regelverket måste mot den bakgrunden vara förutsebart och hållbart.

I flera fall är det vid tolkningen av undantaget för finansiella tjänster nödvändigt att se på syftet med transaktionen. Vi anser därför att lagstiftningen bör utformas så att det huvudsakliga syftet med transaktionen och det sammanhang i vilket tjänsten tillhandahålls avgör karaktären på tjänsten, utifrån en objektiv bedömning, även om detta i vissa fall kan vara svårt. Men parternas syfte med en transaktion blir trots allt nödvändig att bedöma för att landa i rätt momsbeskattning anser bankerna.

Ett exempel på när det vid tolkningen av praxis från EU-domstolen hade varit viktigt att ta hänsyn till syftet med transaktionen, omständigheterna i det enskilda fallet och situationen i den enskilda medlemsstaten var tolkningen av domen C-305/01, MKG-Kraftfahrzeuge-Factory GmbH. Högsta förvaltningsdomstolen och Skatteverket har gjort en vid tolkning av målet som innebar en radikal förändring av praxis på det finansiella området.

Domen, ett tyskt mål, bedömde en situation i Tyskland som rörde överlåtelse av fordringar i samband med fordonsfinansiering inom en koncern. I Tyskland finns inte samma indrivningssystem för fordringar som i Sverige med inkassoföretag, Kronofogdemyndigheten och kreditupplysningsföretag som garanter för att inte krediter ges på vidlyftiga grunder samt att indrivning kan ske kostnadseffektivt. Det är mera regel än undantag att själva hanteringen av fordran sker hos en separat part. Trots denna bakgrund gör Skatteverket en långtgående tolkning och ansåg att finansiella tjänster med fakturor som underlag skulle räknas som en momspliktig indrivningstjänst i bankbranschen. På den svenska marknaden finns alltså andra organ som bedriver indrivningsverksamhet i dess verkliga innebörd. Syftet med factoring hos svenska banker är inte primärt en indrivningsverksamhet.

6. Allmänna rättssäkerhetsaspekter vid tolkning av EU-domar rörande t.ex. finansiella tjänster

EU-domstolen har utmejslat många principer som styr hur domstolen dömer och vissa av dessa bör uttryckas i lag, t.ex. principen om skatteneutralitet. Det är viktigt att rättstillämparen analyserar EU-domstolens domar i ljuset av de förhållanden och de omständigheter som föreligger i det enskilda fallet samt i den enskilda medlemsstaten vars fråga prövas av domstolen. Vidare är det nödvändigt att vid tolkningen av EU-mål uppmärksamma hur frågorna till EU-domstolen har ställts och vad man önskar få svar på, jfr. t.ex. vilka frågor som ställdes i C-44/11, Deutsche Bank.

Bankerna upplever att Skatteverket ofta drar långtgående slutsatser av EU-mål trots att målet inte borde tolkas som något annat än ett in casu-avgörande. Ett tydligt exempel på detta är målet C-7/13, Skandia America Corporation. Skatteverket ger målet en mycket vid tillämpning trots att det finns starka argument för en mera

restriktiv tolkning av målet utifrån det sätt man lagt upp affären och varifrån tjänsterna tillhandahölls (tredje land som inte tillämpar mervärdesskatt). Som exempel kan nämnas att Tyskland endast tillämpar målet på exakt likadana situationer som de som rådde i målet. Det är ett generellt problem inom EU att medlemsstaterna gör olika tolkningar av EU-rätten. Detta verkar mycket störande på EU:s inre marknad och restriktiva tolkningar som avviker från andra länder och som missgynnar det svenska näringslivet bör undvikas.

Därför är det viktigt att lagstiftarens bedömning av verkningarna av flera centrala EU-mål närmare preciseras i förarbetena till lagen eller att lagen blir influerad av vad EU-domstolen har slagit fast som fast rättspraxis. Det är mycket viktigt av rättssäkerhetsskäl att principen om skydd för berättigade förväntningar beaktas (jfr. t.ex. målet C-183/14, Radu Florin Salomie, Nicolae Vasile Oltean). Tvåra kast och omtolkningar av svensk lag mot bakgrund av nya av mål från EU-domstolen måste göras med stor försiktighet och övervägandena kring tolkningen bör göras med hänsyn till att Skatteverkets tolkningar inte blir föremål för någon politisk bedömning i regering och riksdag.

7. Definition av betaltjänster

Utredningen bör ta ställning till gränsdragningen mellan en ren IT-tjänst och en finansiell tjänst. Det bör t.ex. göras en analys av domarna C-130/15, National Exhibition Center Ltd, C-607/14, Bookit Ltd och en avvägning göras kring de olika tillhandahållandena i värdekedjan som görs av olika aktörer. Bankföreningen arbetar mycket med betalinfrastruktur genom flera stora projekt och besitter stora kunskaper kring betalkedjans olika delar och kan därmed vara en källa att inhämta ytterligare kunskaper från.

8. Förvaltning av investeringsfonder

Svensk lagstiftning behöver ses över och anpassas till framvuxen praxis i EU-domstolen. Dels bör definitionen av en särskild investeringsfond ses över, och dels bör det förtydligas i lag vad som avses med "förvaltning" av dessa fonder.

9. Förtydliganden kring avdragsrätten

Bankerna anser att även reglerna om avdragsrätt vid blandad verksamhet bör ses över, i synnerhet 8 kap. 13 § ML. Den svenska lagtexten är inte konform med EU-rätten och bedömningen av uttrycket "Om denna del inte kan fastställas, får avdragsbeloppet i stället bestämmas genom uppdelning efter skälig grund." i bestämmelsen leder till många och kostbara processer mellan bankerna och Skatteverket. I dessa mål blir frågorna om bevisning och bevisbördans placering mycket framträdande. Eftersom Skatteverkets uppfattning om vad som är skälig grund avgör frågan för företagen blir enda möjligheten att kunna korrigera denna

uppfattning att inleda en process. Detta är inte en rättssäker ordning. Lagstiftaren bör förtydliga dessa principer närmare i mervärdesskattelagen.

10. Är finansiella tjänster elektroniska tjänster eller alltid "bara" finansiella tjänster enligt ML?

Vid gränsöverskridande omsättning B2C ställs bankerna inför frågan om en finansiell tjänst som omsätts på elektronisk väg ska likställas med en elektronisk tjänst enligt ML? Frågan är såvitt vi känner till inte utredd vilket sannolikt beror på att finansiella tjänster ännu inte omsätts gränsöverskridande på elektronisk väg i någon större utsträckning av bland annat regulatoriska och konsumenträttsliga skäl, men förändringar pågår. Tanken är att konsumenter ska kunna utnyttja konkurrensen på hela den inre marknaden även för finansiella tjänster. Ett annat skäl är att skattefrågan inte kommer upp på grund av att tjänsten ofta är momsfri. Vi menar dock att det bör klargöras hur finansiella tjänster som tillhandahålls digitalt ska ses i momshänseende.

Den så kallade Fintech-industrin tillhandahåller en rad olika slags tjänster som luckrar upp traditionella affärsmodeller och kompletterar eller utökar värdekedjan på området för finansiella tjänster. Dessa tjänster ska inte bedömas annorlunda även om dessa företag inte räknas som banker. Betalningsplattformar är ett exempel där en närmare analys är nödvändig.

11. Prissättning i bank

Prissättningen och sättet att ta ut ersättning för finansiella tjänster kan ske på många olika sätt. I vissa fall betalar kunden ett styckpris för en viss transaktion, t.ex. en överföring av pengar till utlandet. I andra fall tas en ersättning ut för ett paket där olika slags tjänster ingår, t.ex. en årlig serviceavgift, eventuellt med olika slags innehåll på olika prisnivåer eller för olika slags kunder baserat på storleken av engagemang i banken, eller en årlig avgift för tillgång till internetbank. Intjäning i bank sker också genom att man arbetar med nivån på utlåningsränta i förhållande till bankens finansieringskostnader (räntenettet). Om banken väljer att inte ta ut någon ersättning av sina kunder för öppnande och hållande av ett transaktionskonto i banken, t.ex., kommer bankens kostnad för detta att tas av räntenettet.

I många fall uppträder banker som mellanhänder (intermediärer) som för samman långivare och låntagare, investerare och företag, säljare och köpare vid betalningstransaktioner såsom kortköp. I denna roll tillhandahåller banken många slags rådgivnings-/förmedlingstjänster. Denna roll som rådgivande mellanhänder/förmedlare bör också klargöras i momshänseende. När uppstår en förmedlingsprovision och hur ska den beskattas? Var går gränsen mellan förmedling och en informationstjänst vid betalningstransaktioner?

12. Allmänna problemområden i ljuset av det definitiva mervärdesskattesystemet

I det definitiva momssystemet kommer som huvudregel beskattningslandet för varor och tjänster att vara det land där köparen finns, destinationslandet. Systemet innebär att säljaren kommer att vara skattskyldig till moms i destinationslandet och kommer därmed att vara tvungen att pröva transaktionen mot den nationella lagstiftningen i det landet. Detta ställer stora krav på säljaren.

När finansiella tjänster säljs gränsöverskridande B2B är dessa redan idag enligt huvudregeln i 5 kap. 5 § ML omsatta där köparen finns. Skillnaden i förhållande till tankarna i det slutliga momssystemet är att det idag är köparen som är skattskyldig och ansvarig för att deklarerat och redovisa skatten. Bedömning som denne måste göra företas utifrån lagstiftningen i det land man själv är etablerad i.

En bank som köper en tjänst från ett annat land som enligt reglerna är omsatt i köparens land hamnar ofta i komplicerade bedömningar kring tjänstens karaktär och sammansättning. Banken måste bedöma om

1. tjänsten är en enda sammanhållen tjänst, och om denna i så fall är en finansiell tjänst som är skattefri eller om tjänsten är momspliktig
2. om tjänsten ska delas upp och beskattningen prövas i förhållande till varje delprestation (sidoordnade tjänster), vilket kan leda till att någon del ska omfattas av skatt och någon annan del blir skattefri, eller
3. om någon av delarna i tillhandahållandet får anses utgöra det huvudsakliga tillhandahållandet och de övriga delarna är underordnade

När denna analys är gjord ska köparen deklarerat och betala mervärdesskatten i förekommande fall samt ta ställning till avdragsrätten.

Med det slutliga momssystemet kommer istället *säljaren* att vara den som gör bedömningen under p. 1-3, köparen, som kan vara en bank, ansvarar endast för att de bedömer avdragsrätten korrekt.

För mervärdesskattegruppen

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Kontaktperson: Ulrika Hansson,
Bankföreningen